Şen, Ü. ve Ünlü Alkaya, H. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yapılmış özel amaçlı dil öğretim çalışmalarının analizi. *International Journal of Language Academy*, 9 (2),345-366.

Volume 9/2 June 2021

p. 345/366

Article History:

Received

28/04/2021

Accepted

16/06/2021

Available online

23/06/2021

**YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE
YAPILMIŞ ÖZEL AMAÇLI DİL ÖĞRETİM
ÇALIŞMALARININ ANALİZİ**

Analysing of Teaching Language for Specific Purposes Studies

Conducted in the Teaching Turkish as a Foreign Language

Ülker ŞEN¹

Hatice ÜNLÜ ALKAYA²

Öz

İnsanoğlunun varoluşundan bugüne hep bir ihtiyaç ortaya çıkmış; insanlar da bu ihtiyaca kimi zaman cevap arayan kimi zaman da bu ihtiyacı karşılayan olarak varlığını idame ettirmiştir. Değişimin hızına yetişilemeyen çağımızda yabancı dil öğretiminde de ilgi ve ihtiyaçların oluşturduğu yeni alanlar ortaya çıkmıştır. Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi'ndeki "meslek" ve "eğitim" alanına işaret eden özel amaçlı dil öğretim programlarına eğilim, artış göstermektedir. Bu doğrultuda akademik çalışmalar, kaynak kitaplar, öğretim programları, ders materyalleri ve internet siteleri günden güne geliştirilirken Türkiye'de bu tür çalışmalar, maalesef son yıllarda yapılmaya başlanmıştır. Bu çalışmanın amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yapılmış özel amaçlı dil öğretim çalışmalarını incelemektir. Araştırmanın verilerine nitel araştırma yönteminin veri elde etme tekniklerinden biri olan doküman analizi ile erişilmiştir. Araştırmada sadece yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yapılmış özel amaçlı dil öğretim çalışmaları ele alınmıştır. Tez, makale gibi akademik çalışmalar incelenirken kitap, sözlük gibi ders materyalleri araştırmaya dâhil edilmemiştir. Araştırma kapsamında incelenen dokümanların büyük oranının akademik Türkçeye yönelik hazırlandığı ancak az da olsa bankacılık, hukuk, iktisat, turizm... vb. gibi mesleki Türkçeye yönelik çalışmaların da yapıldığı tespit edilmiştir. Araştırmada Türkiye'ye eğitim amaçlı gelen uluslararası öğrencilerin gerek üniversite eğitimlerinde gerekse uzmanlık alanlarında başarıyı yakalayabilmeleri için onların ihtiyaçlarına cevap verecek özel

¹ Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, ulkersen@gazi.edu.tr, <http://orcid.org/0000-0002-1855-6336>

² Uzman Yrd., Yunus Emre Enstitüsü, Türkçe Öğretimi ve Türkoloji Müdürlüğü, hatice.unlu@yee.org.tr, <https://orcid.org/0000-0001-5710-4917>

amaçlı Türkçe öğretim çalışmalarının özellikle de akademik Türkçeye yönelik çalışmaların daha fazla yapılması gerektiği sonucuna erişilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, yabancı dil öğretimi, özel amaç, akademik, mesleki

Abstract

A need has always emerged since the existence of human beings; people have maintained their existence by sometimes seeking answers to this need and sometimes meeting this need. In our age, which cannot keep up with the pace of transition, new fields of interest and needs have emerged in foreign language teaching. There has been an increasing trend towards language teaching for specific purposes programs in the "vocational" and "educational" fields in the Common European Framework of Reference for Languages. In this direction, while academic studies, resource books, curricula, course materials, and websites are being developed day by day, such studies have unfortunately started to be made in Turkey only in recent years. This study examines the teaching language for specific purposes studies in teaching Turkish as a foreign language. The research data were accessed by document analysis, which is one of the data acquisition techniques of the qualitative research method. In the study, only language teaching for specific purposes studies in teaching Turkish as a foreign language were discussed. While examining such academic studies as theses and articles, course materials, like books and dictionaries, were not included in the research. It has been determined that the majority of the documents examined within the scope of the research are prepared for academic Turkish, but there are also studies on professional Turkish such as banking, law, economics, tourism, etc. In the research, it has been concluded that in order to achieve success both in university education and in the fields of specialization of international students who come to Turkey for educational purposes, more Turkish teaching studies for specific purposes, especially Academic Turkish studies, should be carried out to meet their needs.

Keywords: Turkish, foreign language teaching, teaching for specific purposes, academic, professional

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

İnsanoğlunun var oluşundan bu yana hep bir ihtiyaç ve talep durumu ortaya çıkmış; insanoglu da kimi zaman bu ihtiyaç ve taleplerin ortaya çıkmasının nedeni iken kimi zaman da bunlara cevap bulan veya çözüm üreten taraf olmuştur. Gerek doğa şartları gerekse kısıtlı sözcük hazinesi nedeniyle yavaş ilerleyen bu arz - talep döngüsü; teknolojinin ilerlemesi ve anında iletişim kurmayı sağlayan internetin insan hayatına dâhil olmasından sonra artık geniş yelpazede ve çok hızlı işlemektedir. Heraklitos'un "Değişmeyen tek şey, değişimin kendisidir." sözü; içinde bulunduğumuz çağ ile 12.000 yıl öncesinin yaşayış biçimini günümüze yansıtan Göbeklitepe arasındaki farkı resmeder niteliktedir. Tüm bu devinim içinde siyasi, sosyal, ekonomik, sağlık ve turizm gibi nedenlerle yabancı dil öğrenme amaçları ve dil öğretim yöntemleri de değişime uğramıştır. Önceden kimi zaman diplomatik ilişkiler için kimi zaman ticaret kimi zaman da başka bir dil öğrenmenin cazip olması nedeniyle öğrenilen yabancı dil, evrenselleşen dünyanın gereği olarak ortaya çıkan işçi ve öğrenci hareketliliğinden dolayı özel ihtiyaçlara cevap veremez hâle gelmiştir. Demir ve Genç (2018)'in belirttiği üzere "İlk olarak 1920'li yıllarda Hindistan'da Michael West tarafından öğrencilerin niçin ve nasıl İngilizce öğrenmeleri gerektiği konusunda yapılan ihtiyaç analizi çalışması, 1970'li yıllara kadar önemsenmemiştir" (s. 92). Genel İngilizce kurslarının öğrenen veya işverenlerin ihtiyaçlarını gitgide karşılamadığı fark edilince 1960'larda "Belirli Amaçlar İçin İngilizce (ESP)" veya "Özel Amaçlar İçin İngilizce" adında bir terim olarak ortaya çıkmıştır (Bracaj, 2014a, s. 40). Bu sebeple 1960 ve 70'li yıllar, dil öğretiminde bir dönüm noktası olmuştur. Altmışdört (2009)'ün belirttiği üzere "1970'li

yıllarda mesleki, akademik, ticaret, ekonomi, teknoloji ve bilim alanlarında İngilizcenin yoğun bir şekilde kullanılmasıyla bu dilin belirli alanlara yönelik öğretilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır” (s. 29). Böylece iletişim aracı olarak görülen yabancı dil, kişilerin özel ilgi ve ihtiyaçlarına da cevap vermeye başlamıştır. “Özel Amaçlar İçin İngilizce (ESP)”, “Genel Amaçlar İçin İngilizce” ile karşılaştırıldığında öğrencilerin öğrenmeye yönelik motivasyonlarını artırmada özel amaçlar için İngilizce, daha etkilidir çünkü çalışma alanları ile ilgilidir ve onların ihtiyaçlarına cevap vermektedir (Bracaj, 2014b, s. 41).

Dil öğretiminde (öğretim, yöntem ve ölçme - değerlendirme süreçlerinde) çağın gereksinimlerine uygun olarak yenilikleri ortaya koyup alana rehber olan Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi (CEFR), bünyesinde barındırdığı “meslek” ve “eğitim” alanı tabirleriyle özel amaçlar için dil öğretiminde yön vericidir. “Mesleki alan”, bir kişinin mesleğini icra ederken kurduğu ilişkileri ve kişinin mesleğiyle ilgili tüm faaliyetlerini kapsar; “eğitsel alan” ise öğrenme ve staj yapma hedefi bağlamında spesifik bilgi ve beceriler elde edilen alandır (CEFR, 2018, s. 15). Mesleki dil; bir mesleğe, bir alana veya bir bilim dalına özgü teknik terimlerin, sözcük oluşturmak için biçim birimlerin, dil bilgisi yapıların, kendi içinde söz dizimsel özelliklerin ve anlatım biçimlerinin bulunduğu, genel dilden beslenen ancak birçok noktada genel dilden kesin çizgilerle ayrılan dildir (Şen, 2015, s.59). Pearson, Çerçeve Metin’de yer alan öğrenme hedeflerinden yola çıkarak “Küresel İngilizce Ölçeği (GSE)” adında bir cetvel geliştirmiştir. GSE (Global Scale of English); İngilizce dil yeterliğini ölçen, standartlaştırılmış, ayrıntılı bir ölçektir (Pearson, 2019). Bu boylamsal ölçek, günümüzde akademik ve mesleki dil öğretime yönelik kazanımlarıyla özel amaçlı dil öğretimine de ışık tutmaktadır.

İlk olarak Avrupa’da ortaya çıkan özel amaçlı dil öğretiminin akademik çalışmaları günümüzde de yoğun bir şekilde yine burada devam etmektedir. Ünlü Alkaya (2019), yaptığı bir araştırmada hâlihazırda özel amaçlar için İngilizce öğretiminin teorik alt yapısını oluşturan 41 akademik kaynağın bulunduğunu ayrıca tıptan hemşirelik, iş, işletme, bankacılık, sivil havacılık, mühendislik, hukuk, pazarlama, ekonomi, psikoloji ve turizme kadar birçok mesleki alana yönelik 30 farklı öğrenci kitabı hazırlandığını; 37 üniversite ile British Council gibi İngiltere’nin önde gelen 3 önemli kurumunda özel amaçlar için İngilizce kursların düzenlendiğini ve bu kursların daha çok “akademik İngilizce”, “yaz okulu” ve “pre-sessional (hazırlık)” gibi üniversite eğitimine başlayacak veya eğitimlerine devam eden yabancı öğrencilere destek nitelikli olduğunu tespit etmiştir (s. 338). Donough’tan aktaran Altmışdört’ün belirttiği üzere (2009) “1975 yılında “British Council” tarafından özel amaçlı İngilizce için akademik İngilizce, mesleki İngilizce ve bilim İngilizcesi olmak üzere üç çeşit sınıflama yapılmıştır. Ancak gün geçtikçe ihtiyaç duyulan alanlar artmış olduğundan bu sınıflamaya yeni alanlar da eklenmiştir” (s. 38).

Türkiye’nin dünya üzerindeki stratejik konumu, üniversitelerinin eğitim kalitesi, kamu diplomasisini yürüten kurumların artması ve bilimsel faaliyetlerde model olması gibi sebeplerle Türkçe günbegün önem kazanmaktadır. Yıldırım (2015)’in belirttiği üzere “Kültürel diplomasisi; kültürün tüm öğelerini kullanarak diğer uluslar ve halklar arasında karşılıklı anlayış, ortak çıkar, iş birliği ve bir iletişim ortamı yaratmak amacıyla yapılan tüm girişimlerdir” (s. 3). Bazı ülkelerde “kültür diplomasisi” olarak da bilinen kamu diplomasisi, kendisini en çok kültür alanında göstermektedir ve kültür diplomasisinin en önemli iki ögesi, eğitim ve dildir (Sancak, 2016, s. 126). Bu bağlamda Türkiye’nin kamu diplomasisini icra eden kurumların başında ise Yunus Emre Enstitüsü (YEE) ile T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı (YTB) gelmektedir. Kültür diplomasisinin dil yönünü ağırlıklı olarak Yunus Emre Enstitüsü oluştururken eğitim ayağını (verdiği burslarla) daha çok YTB oluşturmaktadır. Enstitünün en büyük

yönünü çağdaş yöntemlerle gerçekleştirdiği Türkçe öğretimi oluşturmakla birlikte faaliyet ve projeleri bununla sınırlı değildir. Enstitü, bugün “Kültürlerarası Diyalog”tan “Tematik Yaz Okulu”na; “Kültürel Diploması Akademisi”nden “TABİP” projesine kadar birçok alanda Türkiye’nin temsil sesi olmuştur (YEE, 2019). Tüm dünyaya sosyal hayat ve sağlıkta âdeta kâbus yaşatan korona virüsü salgını döneminde Enstitü, pek çok coğrafyaya çevrim içi Türkçe kurslarıyla erişime başlamıştır. Türkçe öğretiminden Türk dizilerinin tanıtımına kadar geniş bir yelpazede kültür ve sanat çalışmalarını yürüten Enstitünün 2020’deki en önemli faaliyetlerinden birisi de Türkçeyi dünyada en çok öğrenilen 5. yabancı dil yapması olmuştur (Çalışkan, 2021).

Türkiye’nin kamu diplomasisinde eğitim gücünü ortaya koyan YTB, bu bağlamda Yunus Emre Enstitüsü gibi oldukça aktiftir. Bugün uluslararası öğrenci hareketliliğinden dolayı 7.5 milyon yabancı öğrenciye Türkiye ev sahipliği yapmaktadır (YTB, 2019). Sağladığı Türkiye Bursları ile Türkiye’ye eğitim görmeye gelen yabancı öğrencilere TÖMER’lerde aldığı genel Türkçe kurslarının başarı için yeterli olmadığı gerçeği ortaya çıkınca YTB, bazı adımlar atmıştır. Türkiye’ye eğitim amaçlı gelen uluslararası öğrencilerin üniversitedeki alan derslerini anlayabilmeleri ve bu süreçte not alma, sunum yapma, akademik metinler yazma, araştırma yapma gibi akademik dil becerilerini yerine getirebilmeleri için T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı (YTB), 2018’de aldığı bir kararla burs imkânı sağladığı öğrencilerine toplamda 140 saatten oluşan bir “akademik Türkçe” dersinin verilmesi yönünde adımlar atmaya başlamıştır. Akademik Türkçe dersleriyle öğrenciler, gündelik yaşamda kullanılan dilden farklı olarak okuduğu üniversitenin derslerinde kullanılan dili anlar; bölüm derslerinin içeriğiyle içeriğin sunulduğu dile hâkim olur (Demir ve Genç, 2018, s.100).

YTB’nin desteğiyle akademik Türkçe öğretimi, 2016 - 2017 eğitim - öğretim yılından beri daha sistematik hâle getirilmeye başlanmış ve Türkçe öğretimi araştırma ve uygulama merkezlerinin (TÖMER) müfredatında kendine yer bulmuştur. Son yıllarda gündeme gelen bir alan olduğu için kaynaklar da oldukça sınırlıdır. Bu alandaki ders kaynaklarının oluşturulmasında da YTB önemli bir rol oynamıştır (Moralı, 2019, s. 60-61).

YTB, bu adımıyla birlikte öğrencilerin akademik ve mesleki donanımlarını arttırmak; onların üniversite eğitimlerini başarıyla tamamlamalarını sağlamak için “Uluslararası Öğrenci Akademisi” projesini de hayata geçirmiştir. Daha çok etkinlik tabanlı olan bu uygulama ile öğrencilerin üretim yönünü geliştirmek amaçlanmıştır. Türkiye söyleşilerinden içinde mesleki atölye çalışmalarının da bulunduğu ihtisas programlarına kadar birçok uygulamayı bünyesinde barındıran çok yönlü bir programdır (YTB, 2018). YTB, bu adımlarını özellikle akademik Türkçeye yönelik ders kitaplarının yazılmasına destek vererek güçlendirmiştir.

Yukarıda bahse konu olan özel amaçlı dil öğretimine ihtiyaç, günden güne artmaktadır. Bu sebeple Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin ihtiyaçlarıyla birlikte ortaya çıkan eksiklik ve sorunlar da kendini göstermektedir. Bugün dünya; başka durumları, farklı sorunları konuşmaktadır. Temelini hızla gelişen teknoloji ve internet ağının oluşturduğu uluslararası ilişkilerde ön plana çıkan kamu diplomasisinde Türkiye’nin yerini koruyabilmesi, dil ve kültürünü öğrenen hedef kitlesinin bu bağlamda ihtiyaçlarını karşılayabilmesine bağlıdır. Yani onlarda daha çok Türkçe öğrenme isteği uyandırması gerekir. Çünkü dil öğretimi, suya atılan taş gibi önce öğreneni sonra da çevresindekileri etkisi altına alır. Bu sebeple hedef kitlenin talep ve ihtiyaçlarının göz önünde bulundurulması elzemdir.

1.2. Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yapılmış özel amaçlı dil öğretim çalışmalarını incelemektir.

1.3. Çalışmanın Sınırlılıkları

Özel amaçlı Türkçe öğretimi dışındaki çalışmalar, değerlendirmeye alınmamıştır. Ayrıca özel amaçlı Türkçe öğretimi ışığında yazılmış ders kitapları, çalışma kitapları... vb. materyaller ile özel amaçlı Türkçe kursu düzenleyen kurum ve kuruluşlar da incelemeye alınmamış sadece akademik bazda yapılmış çalışmalar analiz edilmiştir.

YÖNTEM

Nitel araştırma yönteminin benimsendiği bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yapılmış özel amaçlı dil öğretim çalışmaları incelendiğinden durum çalışması modeli kullanılmış ve veriler, doküman incelemesi tekniğiyle irdelenmiştir. Durum çalışması; sınırlı bir sistemin gözlemler, görüşmeler, dokümanlar ve raporlar gibi veri toplama araçlarıyla derinlemesine incelenmesidir (Creswell, 2007). Doküman incelemesi ise yazılı belgelerin içeriğinin sistematik olarak analiz edilmesi amacıyla kullanılır (Wach, 2013). Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizidir (Tanrıöğen, 2012, s. 239).

2.1. Verilerin Toplanması

Bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde hazırlanmış / yapılmış özel amaçlı dil öğretimi çalışmaları “doküman” olarak belirlenmiştir. İlgili dokümanlar, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının Ulusal Tez Merkezi ile Google Akademik ve DergiPark veri tabanları üzerinde “yabancı, dil, dil öğretimi, yabancı dil, Türkçe, Türkçe öğretimi, meslek, mesleki, özel amaçlı, özel, amaç, hedef, ihtiyaç, öğretim, eğitim, akademik” ve “uluslararası öğrenci” gibi anahtar ifadelerle tarama yapılarak elde edilmiştir.

2.2. İncelenen Dokümanlar / İnceleme Nesneleri

Araştırma kapsamında erişilen akademik çalışmalar, ekte detaylı bir şekilde sunulmuştur.

2.3. Verilerin Analizi

2.3.1. Yıllara Göre Dokümanların İncelenmesi:

Araştırma kapsamında 24 ayrı özel amaçlı Türkçe öğretim çalışmasına erişilmiştir. Bu akademik çalışmalar, 2012 - 2021 yılları arasında yapılmış olup en fazla çalışmanın 2019 yılında (8 çalışma) yapıldığı görülmektedir. 2019’u takip eden çalışma yoğunluğu ise 2017 (6 çalışma) ve 2015 (4 çalışma) yılında yapıldığı görülmektedir. 2013, 2014 ve 2020 yılında ise herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

2.3.2. Akademik Düzey Bakımından Dokümanların İncelenmesi:

Erişilen dokümanların 12’si makale düzeyinde hazırlanırken 5’i yüksek lisans; 7’si ise doktora tezi olarak hazırlanmıştır.

2.3.3. Çalışılan Konu Bakımından Dokümanların İncelenmesi:

Araştırma kapsamında erişilen yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yapılmış özel amaçlı dil öğretim çalışmalarının ağırlıklı oranı (yaklaşık % 66 ile) akademik Türkçeye aittir. Akademik Türkçeyi ise % 25'lik oran ile mesleki Türkçe takip etmektedir. Diğer iki çalışmanın birisi durum tespiti iken bir diğeri program önerisi şeklindedir.

2.3.4. Araştırmada İzlenen Yöntem Bakımından Dokümanların İncelenmesi:

Araştırmaların büyük çoğunluğu nitel araştırma yöntemiyle yapılmış; veriler de yine bu kapsamdaki teknikler kullanılarak elde edilmiştir. Ayrıca çalışmaların bir kısmı karma desen ile yapılırken bazısında nicel yöntem kullanılmıştır.

2.3.5. Amaç Bakımından Dokümanların İncelenmesi:

Araştırma kapsamında erişilen dokümanların amaçları genel olarak şu şekilde tasnif edilebilir:

- 1- Özel amaçlı Türkçe öğretimin durumunu tespit etmek ve bu doğrultuda kuramsal bir çerçeve çizmek
- 2- Öğrenenlerin akademik Türkçe ihtiyaçlarını belirlemek
- 3- Özel amaçlı Türkçe öğretim programı, bankacılık Türkçesi öğretim programı ve turizm Türkçesi öğretim programı örneği sunmak
- 4- Akademik Türkçe söz varlığını belirleyerek sözcük listesi hazırlamak, bankacılık Türkçesi kelime ve söz kalıplarını belirlemek
- 5- İlgili alana yönelik ders materyali hazırlamak (örnek ders kitabı, ders içeriği, terimler sözlüğü ve konuşma kılavuzu)
- 6- Hâlihazırda bulunan ders kitaplarını (akademik Türkçe, hukuk Türkçesi) çeşitli açılardan incelemek
- 7- Diğer amaçlar (öğrencilerin akademik dile ilişkin özyeterliklerini belirlemek, geliştirilen yazma sınavının geçerliliğini tespit etmek, hedef kitlenin akademik yazma becerisini geliştirmek)

2.3.6. Elde Edilen / Erişilen Sonuçlar Bakımından Dokümanların İncelenmesi:

İncelenen dokümanlardan elde edilen sonuçları genel itibarıyla şu üç ana başlıkta toplamak mümkündür: alana yönelik sonuçlar, öğrencilere dair sonuçlar ve elde edilen ürün bakımından sonuçlar.

2.3.6.1. Alana Yönelik Sonuçlar:

- 1- İngiltere'ye göre Türkiye'de özel amaçlı dil öğretim çalışmaları azdır.
- 2- Özel amaçlarla iş alanlarına yönelik hazırlanmış bir öğretim programına ihtiyaç vardır.
- 3- Mesleki dil, genel dilin özel bir alanı olup kendine özgü özellikleri bulunmaktadır.

4- İş alanlarına yönelik özel dil öğretimi yapılmalıdır. Hukuk Türkçesi, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan kitapların içinde bir bölüm şeklinde yer almaktadır. Bu sebeple turizm, hukuk... vd. gibi mesleki alanlara yönelik müstakil ders materyalleri hazırlanmalı ve mesleki Türkçe öğretimine geçilmelidir.

5- Akademik Türkçe ders kitaplarındaki metinler, alanlara göre değişkenlik göstermekte olup en fazla sosyal bilimlere yer verilirken en az sağlık bilimlerine yer verildiği tespit edilmiştir. Buna karşın başka bir sonuç da ise şöyledir: Akademik Türkçeye yönelik hazırlanmış kitaplar, branşların ihtiyacı olan kelimelere büyük oranda yer vermektedir. Ayrıca yabancı öğrencilere yönelik akademik yazma çalışmalarına ihtiyaç vardır.

2.3.6.2. Öğrencilere Yönelik Sonuçlar / Tespitler:

1- Öğrencilerin, fakülte eğitiminden önce TÖMER’lerde aldıkları Türkçe dersi, daha çok günlük hayata yönelik olup onların üniversite eğitimlerine geçtiklerinde (özellikle 1. sınıfta) ihtiyaçları olan akademik Türkçeyi karşılamamaktadır. Bu da onların hem akademik başarısını hem de akademik özyeterliklerini olumsuz yönde etkilemektedir. Çoğu öğrenci, dört temel dil becerisinde belli oranda güçlük çekmektedir. Dilde yaşadıkları bu gibi sorunlar, onların motivasyonunu düşürmektedir. Sadece lisanstaki yabancı öğrenciler değil; lisansüstü eğitimi alan hedef kitle de dersleri anlayamamakta; dersleriyle ilgili akademik çalışmaları okumakta zorlanmaktadır. Öğrenenler, tez yazım ilkeleriyle ilgili ders almalarına rağmen makale ve tez yazamamaktadır. Ayrıca akademik konuşma da yapamamaktadır. Bu sebeple fakülte eğitimi öncesinde kesinlikle hedef kitleye akademik Türkçe dersleri verilmelidir.

2- Öğrenciler, derslerde en sık dinleme becerisini kullanırken en çok yazma becerisinde zorlanmaktadır. Ayrıca akademik okuma etkinliğinde kendi bölümleriyle ilgili terimleri anlamakta ve akademik dili kullanarak yazı yazmakta da zorlanmaktadır. Benzer şekilde hedef kitle, aksenli konuşmaları da anlayamamaktadır. Fen bilimlerindeki yabancı öğrenciler, konuşma becerisinde zorlanırken lisansüstü öğrenciler ise yazma, konuşma ve dinleme becerilerinin kullanımında güçlük çekmektedir.

3- Öğrencilere göre okuma ve dinleme etkinlikleri, akademik başarıda daha etkilidir.

4- Bir araştırmada seçilen iki akademik Türkçe ders kitabının lisans veya lisansüstü eğitime başlayacak yabancı öğrenciler için yeterli olduğu tespit edilirken başka bir araştırmada akademik Türkçe kelime listesinin derlemin yaklaşık üçte birini oluşturduğu tespit edilmiştir. Bu sebeple akademik Türkçe derslerine belirlenen kelimelerin dâhil edilmesi gerektiği ortaya konulmuştur.

5- Bir araştırma için geliştirilen yazma testinin (grafik yorumu ve düz yazı) geçerliği büyük oranda sağlanmıştır. Ayrıca iki farklı yazma görevinin hedef kitlenin performansı üzerinde farklı etkileri vardır.

6- Başka bir araştırma sonucuna göre uluslararası üniversite öğrencileri, büyük ölçüde dijital teknolojilerin akademik alanda kullanımına hazırdır.

2.3.6.3. Ürün Odaklı Sonuçlar:

1- Çalışmalarda özel amaçlı bir dil öğretim programı örneği, turizm Türkçesi öğretim programı örneği ve bankacılar için (A1 düzeyine yönelik) bir Türkçe öğretim programı örneği sunulmuştur.

2- Bir araştırmada iş Türkçesinin temel iletişim etkinlik alanları belirlenmiş ve bu alanlara yönelik kazanım önerileri sunulmuştur. Ayrıca İş Türkçesi için A1, A2 düzeyinde söz varlığı oluşturulmuştur. Bir çalışmada bankacılar için temel düzeyde örnek bir ders kitabı ile terimler sözlüğü hazırlanırken başka bir çalışmada turizm Türkçesi için turizm terimleri sözlüğü ve konuşma kılavuzu ortaya konulmuştur. Ayrıca mesleki Türkçe öğretimine yönelik materyal örneği sunulan başka bir çalışma da mevcuttur.

5- Akademik Türkçeye yönelik ise sosyal bilimlerde kullanılan sözcüklerden hareketle eğitim amaçlı bir akademik Türkçe sözcük listesi oluşturulmuştur. Akademik yazma dersi için de başka bir çalışmada 12 tema tespit edilmiş ve bu doğrultuda üniteler oluşturulmuştur.

BULGULAR VE YORUMLAR

3.1. Dokümanların Hazırlanma Yılı ve Düzeyine İlişkin Bulgular:

Akademik çalışmalar, 2012 - 2021 yılları arasında yapılmış olup en fazla çalışmanın 2019 yılında (8 çalışma) yapıldığı görülmektedir. 3 yılda (2013, 2014 ve 2020) ise herhangi bir çalışmanın yapılmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca erişilen dokümanların çoğu, makale düzeyinde hazırlanmıştır.

3.2. Dokümanların Konularına İlişkin Bulgular:

İncelenen dokümanların ağırlıklı kısmı, akademik Türkçeye yöneliktir. Akademik Türkçe çalışmalarının ise daha çok okuma ve yazma becerisine yönelik yapıldığı buna karşın konuşma ve dinleme becerisinin çalışmalarda göz ardı edildiği tespit edilmiştir. Ayrıca çalışmalar arasında bankacılık, hukuk, iş, iktisadi ve idari bilimler ve turizm gibi mesleki Türkçeye yönelik yapılmış olanları da vardır ancak günümüz dünyasında yapılmış çalışmalara göre çeşitli değildir. Nicelik olarak da azdır. Benzer şekilde mesleki Türkçe kapsamında (turizm Türkçesi konuşma kılavuzu hariç) temel dil becerilerine yönelik herhangi bir çalışma yoktur. Mesleki Türkçe kapsamındaki çalışmalar, daha çok öğretim programı, ders kitabı içeriği ve terimler sözlüğü denemesine dönüktür. Benzer şekilde çalışmalarda kavramsal bir çerçeve çizme ve var olan ders kitaplarını hedef mesleğe göre incelenmesi söz konusudur.

3.3. Dokümanların Amaçlarına İlişkin Bulgular:

İncelenen araştırmalar, ağırlıklı olarak ilgili alanın söz varlığını tespit etmek ve o alana yönelik ders materyali oluşturmak amacıyla yapılmıştır. Çalışmaların çoğunda öğretim sürecinde önemli bir yer tutan ders materyalleri için örnekler sunma gayesi güdülmüştür. Bu amaçları, ilgili alana yönelik öğretim programı örneği sunmak takip etmektedir.

3.4. Dokümanların Sonuçlarına İlişkin Bulgular:

İncelenen dokümanların yarısından fazlasının olumsuz sonuç elde ettiği tespit edilmiştir. Bu olumsuz sonuçlar ise daha çok öğrencilerin yaşadığı sıkıntılara yöneliktir. Ayrıca

araştırmaların büyük çoğunluğu bir tespitte bulunurken az sayıda çalışmada bir ürün ortaya konulmuştur. Bazısında ise hem tespit hem de ürün söz konusudur.

İncelenen akademik çalışmalardan da anlaşılacağı üzere özel amaçlı Türkçe öğretim programı ile ders materyallerinin hazırlanması elzemdir ve artık bütün Türkçe öğretim merkezlerinde; ilgili kurumlarda özel amaçlı Türkçe öğretimine geçilmelidir. Çünkü öğrencilerin dil öğretim merkezlerinde aldıkları genel Türkçe kursları veya bu aşamada kullandıkları ders materyalleri, onların lisans / lisansüstü eğitimlerine tam olarak katkı sağlayamadığı ve bu sebeple ilk yıllarda güçlük yaşadıkları görülmektedir. Yaşanılan bu tür sıkıntıların onların akademik başarılarıyla motivasyonlarını düşürdüğü tespit edilmiştir. Öğrencilerin eğitim süreçlerinde başarıyı yakalayabilmeleri için akademik Türkçe ve uzmanlık alanlarına yönelik mesleki Türkçe derslerinin zorunlu bir ihtiyaç olduğu ortadadır.

Dünya'da özel amaçlı dil öğretim çalışmaları çeşitli ve sayıca fazla olmasına rağmen Türkiye'de bu tür yönelimler, son yıllarda farkındalık kazanmış olup ilgili araştırma ve çalışmalar, yeni yeni yapılmaya başlanmıştır. Ayrıca bu çalışmalar, alan eksikliklerini kapatmak için nicel olarak hem az hem de yetersizdir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak denilebilir ki birçok dile yönelik (İngilizce, Fransızca, Almanca, Çince, Japonca ...vd.) özel amaçlı dil öğretim kaynakları, ders materyalleri ve hatta öğretim siteleri hazırlanmışken özel amaçlı Türkçe öğretimi ile ilgili hem akademik kaynaklar hem de ders materyalleri artan talepler karşısında yetersiz görünmektedir. Oysaki çoğu dilin yabancı dil olarak öğretiminde tıptan hukuka sivil havacılıktan medyaya kadar birçok uzmanlık alanına yönelik çalışmaları mevcuttur. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ise bu tür çalışmalar, araştırmanın bulgular bölümünde de görüldüğü üzere azdır. Yine bulgularda bahsedildiği üzere özel amaçlı Türkçe öğretim çalışmalarının ağırlıklı oranı akademik Türkçeye ait iken mesleki Türkçe, toplam çalışmaların belirli bir kısmını oluşturmaktadır. Hâlbuki bugün dünyada mesleki alanların alt dalları için bile (örneğin; kimya mühendisleri için İngilizce, elektrik mühendisleri için İngilizce, makine mühendisleri için İngilizce... vb.) çalışmaların yapılması bir yana o alanda kullanılan kelimelerin sıklık oranları bile tespit edilmiş ve bu analiz sonuçlarına göre ders materyalleri üretilmiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimindeki çalışmalarda ise ana dili olarak Türkçe öğretimi ve Türkoloji bölümleri için önemli olan sözlüklerden hareketle bir söz varlığı oluşturulmuş. Yine bazı çalışmalarda da hâlihazırda Türkçe öğretim merkezlerinde kullanılan ders kitapları ve farklı alanlarda yazılan makalelerden yola çıkılarak söz varlığı tespitinde bulunulmuş. Bu gibi çalışmalar, başlangıç için önemlidir ancak ne akademik Türkçe ne de mesleki Türkçe kapsamında yer alan kelimelerin kullanım sıklığı ile ilgili bir çalışma henüz bulunmamaktadır.

Araştırma kapsamında incelenen akademik Türkçe çalışmalarının bir kısmı, ihtiyaç analizinden hareketle hazırlanmış olup bu alanın temelini oluşturur niteliktedir. Çünkü özel amaçlı dil öğretimi üzerine yazılan kaynaklarda sıklıkla dile getirilen ana husus, hedef kitleye ihtiyaç analizinin uygulanmasıdır. Benzer şekilde bu alana yönelik öğrenci görüşleri de toplanmış ve onların yaşadığı sorunlar dile getirilmiş. Ayrıca bu çalışmalar içinde akademik Türkçenin kavram ve kelime dünyasına işaret eden derlem çalışması, söz varlığı tespiti ile model öğretim programı da bulunmaktadır. Bazı çalışmalar ise yapılan araştırmaları kuramsal çerçevenin dışına çıkararak uygulama şeklindedir. Ancak

akademik Türkçe ile ilgili dokümanlar içerisinde “okuma” ve “yazma” becerisine yönelik çalışmalar bulunurken “konuşma” ve “dinleme” becerisinin geliştirilmesi için herhangi bir çalışmanın bulunmadığı görülmüştür. Mesleki Türkçeye yönelik yapılan çalışmalar incelendiğinde ise ihtiyaç analizi yapan, öğrenci görüşlerini dile getiren, eylem araştırması gerçekleştiren ve dil becerilerinin geliştirilmesi için öneriler sunan herhangi bir çalışmanın bulunmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca hem akademik Türkçede hem de mesleki Türkçede ölçme ve değerlendirme, ihmal edilen bir süreç olarak ortadadır.

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen hedef kitlenin beklentisini karşılamak; onların ilgi, ihtiyaç ve yaşadıkları sorunları dikkate alarak bir öğretim gerçekleştirmek; öğretimin verimliliği için oldukça önemlidir. Örneğin; akademik Türkçe ile ilgili öğrenci görüşlerine bakıldığında onların, üniversite sürecinde dört temel dil becerisinin kullanımında sorunlar yaşadığı görülmektedir. Hedef kitle, alanıyla ilgili herhangi bir akademik kaynağı okuyamamakta; akademik herhangi bir yazı yazamayıp yine akademik bir sunum yapamamaktadır. Ayrıca üniversite eğitimleri öncesinde verilen genel Türkçe dersleri, onların okul başarısına çok az katkıda bulunmaktadır. Bu sebeple dokümanlarda ortaya konulan söz varlıklarından hareketle akademik Türkçe ders materyalleri oluşturulup hedef kitle, bu materyallerle fakülte eğitimine hazırlanabilir. Ayrıca akademik yazma ve konuşma dersleri de bahse konu öğretimin içine desenlenebilir; makale, bildiri gibi akademik metinlerle okuma ve dinleme etkinlikleri gerçekleştirilebilir. İlgili alanın söz varlığının tespiti için ise çalıştaylar düzenlenip akademisyenlerin görüşleri de alınabilir.

Öğrenenlerin hem eğitim hayatlarında başarıyı yakalayabilmeleri hem de Türkiye’de mesleklerini icra ederken veya staj yaparken Türkçe iletişim kurabilmeleri için hedef kitleye uzmanlık alanlarını kapsayan mesleki Türkçe ile fakülte eğitimleri için akademik Türkçenin öğretilmesi gerekmektedir. Mesleki Türkçenin öncelikli olarak hangi alanlar için hazırlanacağı Yükseköğretim Kurulunun bilgi yönetim sistemindeki verilerden hareketle tasarlanabilir. Örneğin; Türkiye’deki tıp fakülteleri, yabancı öğrencilerin kariyer hedefinde önemli bir yer tutmaktadır. Bunun için yabancı dil olarak Türkçe öğreten bir okutman ile herhangi bir tıp fakültesinde ders veren bir hekim, istişare ederek tıp Türkçesi söz varlığını oluşturabilir. Oluşturulan bu söz varlığı için alanın diğer uzmanlarından görüşler alınıp düzeylendirilebilir ve tıp Türkçesi için oluşturulacak ders kitaplarıyla yabancı tıp öğrencilere Türkçe (mesleki Türkçe) öğretilir. Örneğin; Tıp fakültesinde okuyacak yabancı bir öğrenciye temel düzeyde (kıkırdak, iç salgı bezleri, ilik ve yutak gibi detay terimlere girmeden) organ isimleri, sağlıkla ilgili kurumlar (hastane, aile sağlığı merkezi, Sağlık Bakanlığı, İl Sağlık Müdürlüğü...vb.), sağlık personelleri (doktor, hemşire, hasta bakıcı, sağlık memuru...vb.) ile vücuttaki sistemler öğretilir. Orta düzeyde ise hastalıkların isimleriyle bu hastalıkların belirti ve tedavileri, ameliyatların yapılışı, tıbbi alet ve cihazların isimleriyle kullanım durumları öğretilirken yüksek düzeyde anatomi hakkında detaylı bilgilendirmenin yer aldığı metinlerden hareketle öğretim gerçekleştirilebilir.

Genel olarak denilebilir ki Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten tüm kurumlarda eğitimlerine devam eden öğrencilere ilk önce ihtiyaç analizleri uygulanmalıdır. Ortaya çıkacak tabloya göre alanlara özgü öğretim programından ders materyallerine (ders kitabı, çalışma kitabı, dinleme kaydı, afiş, video, oynatma listesi, sözlük... vb.) sınavlardan izleme dosyasına kadar birçok hususta hazırlıklar yapılmalıdır. Ancak burada unutulmaması gereken bir husus var ise o da şudur: Teori, pratiğe döktüğünde çok farklı sonuçlar verebilir. Bu sebeple üretilen her bir materyalin oluşturulan her bir programın önce pilot uygulaması yapılmalı; alınan dönütlere göre de materyaller üzerinde gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Akademik çalışmalar, alanlara kaynaklık ettiği için üniversitede danışmanlık yapan / yapacak akademisyenler, tez hazırlayacak yüksek lisans ve doktora öğrencilerini bu doğrultuda yönlendirebilir. Bu tür çalışmalarda hem akademik Türkçe hem de mesleki

(hukuk, sivil havacılık, askerî, tıp, diplomasi, gazetecilik, bilim, mühendislik, mimarlık... vb.) Türkçeye yönelik söz varlığı ve bu sözcüklerin kullanım sıklıklarını ortaya çıkaracak tarama ve analizler yapılabilir. Ortaya konacak sözcüklerin daha sonra mutlaka düzeylendirilmesi gerekmektedir.

Özel amaçlı Türkçe öğretimine ihtiyaç vardır ancak öğretimin verimliliği için gerekli ders materyali yeteri kadar yoktur. Genel Türkçe öğretiminde olduğu gibi artık özel amaçlı Türkçe öğretimi için de ders materyalleri hazırlanmalıdır.

KAYNAKÇA

- Altmışdört, G. (2009). *Özel Amaçlı Yabancı Dil Öğretim Programı'nın değerlendirilmesi üzerine bir çalışma (kara harp okulu örneği)*. (Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Bracaj, M. (2014). Teaching English for specific purposes and teacher training. *European Scientific Journal*, 10(2), 40-49.
- Cevher, Ö. Y. ve Güngör, C. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akademik Türkçenin önemine ilişkin uygulamalı bir araştırma: Türk dili öğretimi uygulama ve araştırma merkezi örneği. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, (özel sayı), 2267-2274.
- Council of Europe. (2018). *Common European framework of reference for languages: learning, teaching, assessment companion volume with new descriptors*. Strasbourg: Cambridge University.
- Creswell, J. W. (2007). *Qualitative inquiry & research design: choosing among five approaches*. USA: SAGE.
- Çangal, Ö. ve Yörüşün, S. (2017). Özel amaçlı Türkçe öğretimi ders kitabı önerisi: bankacılık Türkçesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 6 (4), 2669-2693.
- Çangal, Ö. ve Başar, U. (2016). Türkçe öğrenen İranlılar için turizm Türkçesi öğretim programı, terimler sözlüğü ve konuşma kılavuzu denemesi. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11 (3), 707-734.
- Çiftler, F. ve Aytan, T. (2019). Yabancılar için akademik Türkçe kitapları üzerine bir inceleme. *International Journal of Languages Education and Teaching*, 7 (4), 75-91.
- Çalışkan, M. (04.02.2021). *Prof. Dr. Şeref Ateş: Türkçe en çok öğrenilen 5. yabancı dil*. Erişim tarihi: 21.05.2021, <https://www.haberturk.com/prof-dr-seref-ates-turkce-en-cok-ogrenilen-5-inci-yabanci-dil-2957862>.
- Dolmacı, M. (2015). *Akademik Türkçe kelime bilgisi üzerine bir derlem çalışması: yabancı dil olarak Türkçe öğretimine dair çıkarımlar*. (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Demir, D. (2017). *Uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe ihtiyaçları*. (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.

- Demir, D. ve Genç, A. (2018). Akademik Türkçe etkinliklerine yönelik öğrenci ve öğretmen elemanı görüşleri. *Türkiyat Araştırmaları*, (28), 91-104.
- Ekmekçi, V. (2017). *Yabancılar Türkçe öğretiminde akademik okuryazarlık öğretimine yönelik bir eylem araştırması*. (Doktora Tezi). Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Hasırcı Aksoy, S. (2021). Lisansüstü öğrenim gören yabancı öğrencilerin akademik Türkçe özyeterliliklerine ilişkin görüşleri. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 17(35), 1705-1728.
- Konyar, M. (2019). *Uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe ihtiyaç analizi ve örnek ders içeriği*. (Yüksek Lisans Tezi). Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Kange, R. (2019). *Üniversitede okuyan uluslararası öğrencilerin akademik dijital hazırbulunuşluk düzeylerinin incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Küçük, F. (2017). *Yabancı dil olarak Türkçede akademik yazma becerilerinin değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kurt, V. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde özel amaçlı dil öğretimi: iş Türkçesi*. (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Moralı, G. (2019). Uluslararası öğrencilere yönelik akademik Türkçe okuma metinlerinin ve etkinliklerinin değerlendirilmesi: bir doküman incelemesi. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 4(2), 57-72.
- Pearson (2019). *The GSE teacher toolkit*. Erişim tarihi: 23.05.2021, <https://www.pearson.com/english/about/gse/teacher-toolkit.html>.
- Sarıçoban, A. ve Kırbaş, G. (2019, Ekim). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretim kitaplarının hukuk Türkçesi bakımından incelenmesi*. 11TH International Congress on Research in Education, Konya.
- Sancak, K. (2016). *Uluslararası ilişkilerde güç kavramı ve yumuşak güç*. Ankara: Nobel.
- Şen, E. (2015). *İktisadi ve idari bilimler Türkçesinin incelenmesi ve yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanımı*. Erişim tarihi: 21.05.2021, <https://tez.yok.gov.tr/>.
- Tanrıöğen, A. (Ed.). (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı.
- Temizyürek, F., Çangal, Ö. ve Yörüsün, S. (2015). Yabancılar Türkçe öğretiminde iş Türkçesi öğretim programı, ders kitabı ve terimler sözlüğü denemesi: bankacılık örneği. *Zeitschrift für die Welt der Türken*, 7 (2), 87-111.
- Tüfekçioglu, B. (2018). *Yabancı dil olarak akademik Türkçe: Sosyal bilimlerde akademik ve teknik söz varlığı*. (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı (15.02.2018). *YTB'den Uluslararası Öğrencilere Akademik Türkçe Desteği*. Erişim tarihi: 23.05.2021, <https://www.ytb.gov.tr/haberler/ytbden-uluslararasi-ogrencilere-akademik-turkce-destegi>.
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı (2018). *Uluslararası Öğrenci Akademisi Başvuru Rehberi*. Erişim tarihi: 23.05.2021,

<https://www.ytb.gov.tr/duyurular/uluslararasi-ogrenci-akademisi-basvuru-rehberi>.

- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı (2019). *Uluslararası öğrenci hareketliliği*. Erişim tarihi: 23.05.2021, <https://www.ytb.gov.tr/uluslararasi-ogrenciler/uluslararasi-ogrenci-hareketliliği>.
- Tok, M. (2012). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik uygulamalı bir çalışma*. (Doktora Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Ulutaş, M. (2016). *Türkiye’de yükseköğrenim görececek yabancılar için özel amaçlı Türkçe öğretimine yönelik program geliştirme: bir model önerisi*. (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ünlü Alkaya, H. (2019, Haziran). *Özel amaçlı dil öğretiminin İngiltere ve Türkiye’deki durumu*. III. Uluslararası Eğitim Bilimleri ve Sosyal Bilimler Sempozyumu, Nevşehir.
- Wach, E. and Ward, R. (2013). Learning about qualitative document analysis. *IDS Practice Paper In Brief*, 13, 1-10.
- Yılmaz, İ. (2017). Opinions of Turkish as a foreign language learners on academic Turkish. *Advances in Language and Literary Studies*, 8(2), 180-189.
- Yılmaz, F. ve Konyar, M. (2017). Türkçenin yabancı dil olarak öğreniminde akademik Türkçe ihtiyaç analizi. *International Journal of Language Academy*, 5(4), 223-233.
- Yıldırım, G. (2015). Türkiye Kamu Diplomasisi Koordinatörlüğünün faaliyetlerinin kültürel diploması bağlamında incelenmesi. *Karadeniz Teknik Üniversitesi İletişim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 2-24.
- Yunus Emre Enstitüsü (2019). *Yunus Emre Enstitüsü*. Erişim tarihi: 23.05.2021, <https://www.yee.org.tr/tr/kurumsal/yunus-emre-enstitusu>.
- Yurdakul Güde, C. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde akademik yazmaya yönelik bir içerik önerisi*. (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

EKLER

Ek-1: Özel Amaçlı Türkçe Öğretimi Kapsamında İncelenen Akademik Araştırmalar

Özel amaçlı Türkçe öğretimi kapsamında incelenen akademik araştırmalar, tablolar şeklinde aşağıda sunulmuştur:

Makaleler:

Tablo-1. *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Özel Amaçlı Dil Öğretimiyle İlgili Hazırlanmış Makaleler*

S.N	MAKALE BİLGİLERİ	
1	Yazar / Yazarlar	Fahri Temizyürek, Önder Çangal ve Serdar Yörüsün
	Çalışmanın Adı	Yabancılar Türkçe Öğretiminde İş Türkçesi Öğretim Programı, Ders Kitabı ve Terimler Sözlüğü Denemesi: Bankacılık Örneği
	Yöntem	Belirtilmemiş.
	Örneklem / Çalışma Grubu	Belirtilmemiş.
	Yıl	2015
	Amaç	Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde “iş Türkçesi” kapsamında yer alan “bankacılık Türkçesi”ne yönelik örnek bir öğretim programı, ders kitabı ve terimler sözlüğü oluşturmak
2	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Çalışmada genel dil öğretiminden farklı olarak iş alanlarına yönelik özel dil öğretimi yapılması gerektiği sonucuna dayanarak bankacılık için örnek bir Türkçe öğretim programı, ders kitabı ve terimler sözlüğü hazırlanmıştır.
	Yazar / Yazarlar	Önder Çangal ve Serdar Yörüsün
	Çalışmanın Adı	Özel Amaçlı Türkçe Öğretimi Ders Kitabı Önerisi: Bankacılık Türkçesi
	Yöntem	Belirtilmemiş.
	Örneklem / Çalışma Grubu	Belirtilmemiş.
	Yıl	2017
3	Amaç	Temizyürek vd. (2015) tarafından ortaya konulan “Bankacılık Türkçesi Öğretim Programı Örneği”nden hareketle temel düzeye yönelik bankacılık Türkçesi ders kitabı oluşturarak öğrenenlerin günlük iş hayatıyla ilgili ihtiyaç duyacakları (bankacılıkla ilgili) kelime ve söz kalıplarını belirlemek
	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Çalışmada temel düzeye yönelik (deneme niteliğinde) bankacılık Türkçesi ders kitabı oluşturulmuştur.
	Yazar / Yazarlar	Önder Çangal ve Umut Başar
	Çalışmanın Adı	Türkçe Öğrenen İranlılar İçin Turizm Türkçesi Öğretim Programı, Terimler Sözlüğü ve Konuşma Kılavuzu Denemesi
	Yöntem	Belirtilmemiş.
	Örneklem / Çalışma Grubu	Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen İranlılar
	Yıl	2016

	Amaç	“Turizm Türkçesi” öğrenmek isteyenlerin ihtiyaçlarına cevap vermek adına öğretim programı, terimler sözlüğü ve konuşma kılavuzu hazırlamak
	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Araştırma sonunda, turizm Türkçesine ihtiyaç duyulduğu tespit edilerek İran’da Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere yönelik turizm Türkçesi öğretim programı, turizm terimleri sözlüğü ve bir konuşma kılavuzu çalışması ortaya konulmuştur.
4	Yazar / Yazarlar	Gürkan Morali
	Çalışmanın Adı	Uluslararası Öğrencilere Yönelik Akademik Türkçe Okuma Metinlerinin ve Etkinliklerinin Değerlendirilmesi: Bir Doküman İncelemesi
	Yöntem	Doküman Analizi
	Örneklem / Çalışma Grubu	Belirtilmemiş.
	Yıl	2019
	Amaç	Gazi TÖMER Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe 1 ders kitabındaki okuma etkinliklerini çeşitli açılardan incelemek
	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Araştırmada ele alınan dokümandaki metinlerin hem bölümlere hem de alanlara göre dağılımının değişkenlik gösterdiği tespit edilmiştir. Buna göre en fazla yer verilen alanın sosyal bilimler olduğu ortaya konulurken en az yer verilen alanın ise sağlık bilimleri olduğu tespit edilmiştir.
5	Yazar / Yazarlar	Hatice Ünlü Alkaya
	Çalışmanın Adı	Özel Amaçlı Dil Öğretiminin İngiltere ve Türkiye’deki Durumu
	Yöntem	Nitel Yöntem / Alanyazın Taraması
	Örneklem / Çalışma Grubu	Türkiye ve İngiltere’de yapılmış Türkçe ve İngilizce özel amaçlı dil öğretim çalışmaları
	Yıl	2019
	Amaç	İngiltere ve Türkiye’deki özel amaçlı dil öğretiminin durumunu ortaya koymak
	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Özel amaçlar için İngilizce öğretiminde 41 akademik kaynak ile 30 farklı öğrenci kitabı tespit edilmiş. Yine araştırma kapsamında İngiltere’deki birçok kurumun dersleri incelenmiş ve nerelerde özel amaçlı dil öğretiminin yapıldığı tespit edilmiş. Buna göre; 37 üniversite ile British Council gibi ülkenin önde gelen 3 önemli özel kurumunda özel amaçlar için İngilizce kurslarının düzenlendiği belirlenmiş. Türkiye’deki özel amaçlı dil eğitimi incelemeye alındığında ise İngiltere ve İngilizceye göre çok az nicelikte olduğu tespit edilmiş. Buna göre hâlihazırda 6 doktora tezi, 6 lisansüstü tezi ve 5 makale bu alanın akademik kaynağını oluştururken 12 tane de öğrenciler için hazırlanmış ders kitabı olduğu belirlenmiş. Ayrıca ağırlıklı kısmı özel kurum olmakla birlikte Türkiye’deki 15 üniversite ve kurumda özel amaçlı dil öğretiminin yapıldığı tespit edilmiş.
6	Yazar / Yazarlar	İsa Yılmaz

	Çalışmanın Adı	Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Akademik Türkçe Üzerine Görüşleri
	Yöntem	İçerik Analizi
	Örneklem / Çalışma Grubu	2014-2015 yıllarında Atatürk ve Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesinin hazırlık, lisans, ön lisans programlarında kayıtlı ve bu üniversitelerden mezun olmuş 14 öğrenci
	Yıl	2017
	Amaç	Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen uluslararası öğrencilerin öğrendikleri Türkçenin kendi bölüm derslerini anlamada yeterli olup olmadığını belirlemek
	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Araştırmanın sonucunda araştırmacı, Türkçeyi yabancı olarak öğrenen birçok öğrencinin kendi bölüm derslerine geçtiğinde zorlandıklarını tespit etmiş. Ayrıca yabancı öğrencilerin dil merkezlerinde öğrendikleri Türkçenin onların daha çok günlük hayatında faydalı olduğunu buna karşın dersin konusunu ve terimleri anlamakta güçlük çektiklerini belirtmiş.
7	Yazar / Yazarlar	Dursun Demir ve Ayten Genç
	Çalışmanın Adı	Akademik Türkçe Etkinliklerine Yönelik Öğrenci ve Öğretim Elemanı Görüşleri
	Yöntem	Karma Desen
	Örneklem / Çalışma Grubu	697 uluslararası öğrenci ile onlara ders veren 203 öğretim elemanı
	Yıl	2018
	Amaç	Uluslararası öğrencilerin üniversitedeki bölüm derslerinde dil becerilerini hangi etkinliklerde kullandıkları ve bu etkinliklerin başarıdaki etkisini belirlemek
8	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Değerlendirme sonucunda öğrenciler ile öğretim elemanları, anlamaya dayalı dil becerilerinin yoğun olarak kullanıldığı etkinliklerin başarıya ulaşmada daha etkili olduğu hususunda hemfikirler.
	Yazar / Yazarlar	Fatma Çiftler ve Talat Aytan
	Çalışmanın Adı	Yabancılar İçin Akademik Türkçe Kitapları Üzerine Bir İnceleme
	Yöntem	Doküman İncelemesi
	Örneklem / Çalışma Grubu	Editörlüğünü Halit Karatay'ın yaptığı 'Akademik Türkçe' isimli kitapla Gazi Üniversitesi TÖMER'in yayınlarından biri olan 'Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe I' kitabı
	Yıl	2019
9	Amaç	Akademik Türkçe alanında yazılmış bahse konu iki kaynak kitapta yer alan kelimelerin farklı disiplinlere göre sınıflandırmasını yapmak
	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Araştırmanın sonuçlarına göre çalışmanın amacına uygun olarak seçilen akademik Türkçe kitaplarının ilgili branşların ihtiyacı olan kelimelere büyük oranda yer verdiği; bu kitapların lisans veya lisansüstü eğitime başlayacak yabancı öğrenciler için yeterli olduğu tespit edilmiştir.
	Yazar / Yazarlar	Özlem Yahşi Cevher ve Canan Güngör
	Çalışmanın Adı	Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Akademik Türkçenin Önemine İlişkin Uygulamalı Bir Araştırma: Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Örneği

	Yöntem	İçerik Analizi
	Örneklem / Çalışma Grubu	Sakarya Üniversitesi TÖMER’de Türkçe öğrenmiş ve yine aynı üniversitenin farklı fakültelerinde eğitimlerine devam eden 21 yabancı öğrenci
	Yıl	2015
	Amaç	Fakültelerdeki yabancı öğrencilerin öğrenim alanları ile ilgili kavram ve terim eksikliklerini tamamlamaya çalışmak
	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Araştırmanın sonunda araştırmacı, lisans eğitiminden önce akademik Türkçe dersi almayan yabancı öğrencilerin derslerindeki kavram ve terimleri anlamakta zorlandıklarını tespit ederken fakülte öğrenimi öncesinde akademik Türkçe derslerinin verilmesinin onlara kolaylık sağlayacağı sonucuna erişmiştir.
10	Yazar / Yazarlar	Arif Sarıçoban ve Gonca Kırbaş
	Çalışmanın Adı	Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Kitaplarının Hukuk Türkçesi Bakımından İncelenmesi
	Yöntem	Tarama Modeli
	Örneklem / Çalışma Grubu	Akademik Türkçe, İzmir Yabancılar İçin İktisadi İdari Bilimler Türkçesi, İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı C1
	Yıl	2019
	Amaç	yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarını hukuk Türkçesi bakımından incelemek
	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Araştırmacının eriştiği en önemli sonuçlar araştırmada da belirtildiği üzere şunlardır: Yurt dışında hukuk İngilizcesi için hazırlanmış çalışmalar, tek bir hedefe yönelik olurken hukuk Türkçesi için herhangi bir müstakil kitabın bulunmadığı ve sadece yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan kitapların içinde bir bölüm hâlinde yer aldığı tespit edilmiştir. Ayrıca yurt dışında hukuk İngilizcesinin öğretimine yönelik birçok internet sitesi bulunurken hukuk Türkçesinin öğretimine yönelik internette herhangi bir sitenin yer almadığı tespit edilmiştir.
11	Yazar / Yazarlar	Sevil Hasırcı Aksoy
	Çalışmanın Adı	Lisansüstü Öğrenim Gören Yabancı Öğrencilerin Akademik Türkçe Özyeterliklerine İlişkin Görüşleri
	Yöntem	Nitel Yöntem / Odak Grup Görüşmesi
	Örneklem / Çalışma Grubu	Türkiye’de sosyal bilimler enstitüsü, fen bilimleri enstitüsü ve eğitim bilimleri enstitüsünde yüksek lisans ve doktora yapan yabancı öğrenciler
	Yıl	2021
	Amaç	Lisansüstü öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin akademik dil özyeterliklerine ilişkin görüşlerini ortaya koymak
	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Araştırmacı, araştırmasında yabancı öğrencilerin lisansüstü dersleri anlayamadıklarını; dersleriyle ilgili Türkçe makale, tez ve bildiri okumakta zorlandıklarını; Türkiye’de düzenlenen kurultay, bilgi şöleni ve çalıştay gibi bilimsel etkinliklere çok katılamadıklarını; yazı dili Türkçe olan herhangi bir makale yazamadıklarını ve tez yazım ilkeleriyle ilgili ders almalarına karşın tezi nasıl yazacaklarına ilişkin zorluklar yaşadıklarını belirtmiş. Ayrıca araştırmacı, çalışmasında yabancı

		öğrencilerin akademik Türkçede birçok sorunla karşılaşmasının onların akademik özyeterlik algılarını olumsuz yönde etkilediğini de ifade etmiş.
12	Yazar / Yazarlar	Fatih Yılmaz ve Merve Konyar
	Çalışmanın Adı	Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğreminde Akademik Türkçe İhtiyaç Analizi
	Yöntem	Nicel Yöntem / Anket
	Örneklem / Çalışma Grubu	Gaziosmanpaşa Üniversitesi TÖMER'de Türkçe öğrenip lisans eğitimine başlamış öğrencilerle derslerinde yabancı uyruklu öğrenciler bulunan akademisyenler
	Yıl	2017
	Amaç	Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akademik Türkçeye olan ihtiyaç oranını belirlemek ve akademik dil olarak Türkçenin öğretilmesi konusunda alanyazına katkı sağlamak
	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Araştırmaya göre yabancı öğrenciler, okudukları bölümün gereksinimlerini yerine getirebilmek için gerekli olan akademik Türkçede yetersizdir. TÖMER'de verilen Türkçe derslerinin akademik dili içermeyip sadece günlük dile yönelik olmasından dolayı öğrenciler, üniversiteye başladıklarında ciddi sorun yaşamaktadır. Hatta bazı öğrenciler, akademik Türkçe yetersizliğinden dolayı üniversiteyi bırakmak durumunda kalmaktadır.

Tezler:**Tablo-2.** Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Özel Amaçlı Dil Öğretimiyle İlgili Hazırlanmış Tezler

S.N	TEZ BİLGİLERİ	
1	Yazar / Yazarlar	Mustafa Dolmacı
	Çalışmanın Adı	Akademik Türkçe Kelime Bilgisi Üzerine Bir Derlem Çalışması: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimine Dair Çıkarımlar
	Yöntem	Veri Analizi
	Örneklem / Çalışma Grubu	Derlem çalışması bazında: Gazi Üniversitesi TÖMER Yabancılar İçin Türkçe Seti, İstanbul Üniversitesi Dil Merkezi İstanbul Seti ve Ankara Üniversitesi TÖMER Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti Akademik Türkçe kelime testinin uygulanması bazında ise öğretim dili Türkçe olan üniversiteler yani Selçuk Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Karatay Üniversitesi, Düzce Üniversitesi, Niğde Üniversitesi ve Abant İzzet Baysal Üniversitesine bağlı TÖMER'de Türkçe öğrenen 196 yabancı öğrenci
	Yıl	2015
	Amaç	Akademik Türkçe için gerekli olan kelimeleri tespit etmek ve Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen bir kişinin akademik Türkçeden önce bilmesi gereken temel kelimeleri ortaya koymak
	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Araştırmaya göre akademik derlemin yarısını genel Türkçe kelimeler; üçte birini ise akademik Türkçe kelimeler oluşturmaktadır. Bu sebeple akademik Türkçe derslerine

		belirlenen kelimelerin de dâhil edilmesi gerekmektedir. Katılımcılara uygulanan akademik Türkçe kelime testinin sonuçlarına göre ise akademik derleme dair genel kelime bilgisini anlama düzeyi düşük olarak tespit edilmiş. Yani yabancı öğrenciler, ders içinde ve dışında kısmen Türkçe iletişim kurabilirken öğretim dili Türkçe olan üniversitelerde yaşadıkları sorunların temelinde Türkçeye hâkim olamamaları yatmaktadır.
2	Yazar / Yazarlar	Mustafa Ulutaş
	Çalışmanın Adı	Türkiye’de yükseköğrenim görece yabancılar için özel amaçlı Türkçe öğretimine yönelik program geliştirme: bir model önerisi.
	Yöntem	Durum Çalışması
	Örneklem / Çalışma Grubu	Uşak Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde öğrenim gören 58 yabancı uyruklu öğrenciyle 5 fakülte öğretim elemanı
	Yıl	2016
	Amaç	Yabancı öğrencilere yönelik özel amaçlı Türkçe öğretim programı örneği hazırlayarak onların akademik ve mesleki özel dil ihtiyaçlarını karşılamak
	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Çalışmanın sonunda araştırmacı, yabancı uyruklu öğrencilerin öğrenim gördükleri alanla ilgili dil ihtiyaçlarını yine bu alana özgü içerik yardımıyla karşılamayı önermektedir. Ayrıca hedef kitlenin karşılaştıkları dilsel görevlerin üstesinden gelebilmeleri ve öğrenim gördükleri alandaki içerik ile alana özgü dil arasında bağlantı kurabilmelerine katkı sağlamayı amaçlayan özel amaçlı bir dil öğretim programını örnek olarak ortaya koymuştur.
3	Yazar / Yazarlar	Dursun Demir
	Çalışmanın Adı	Uluslararası Öğrencilerin Akademik Türkçe İhtiyaçları
	Yöntem	Karma Desen
	Örneklem / Çalışma Grubu	Lisans ve lisansüstü öğrenim görmekte olan uluslararası öğrenciler ile uluslararası öğrencilere lisans ve lisansüstü eğitimi veren öğretim elemanları
	Yıl	2017
	Amaç	Türkiye’de lisans ve lisansüstü öğrenim gören uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe ihtiyaçlarını araştırmak ve akademik Türkçe kullanırken karşılaştıkları sorunları tespit etmek
	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Araştırmaya göre öğrenciler, derslerde en sık dinleme becerisini kullanırken en çok yazma becerisinde zorlanmaktadır. Bunun yanı sıra öğrenciler, akademik okuma etkinliğinde kendi bölümleriyle ilgili terimleri anlamak; akademik dili kullanarak yazı yazmak ve aksanlı konuşmaları anlamakta da zorlanmaktadır. Ayrıca lisansüstü öğrenciler; yazma, konuşma ve dinleme becerilerinin kullanımında lisans öğrencilerine göre daha çok zorlanmaktadır.
4	Yazar / Yazarlar	Burak Tüfekçioğlu

	Çalışmanın Adı	Yabancı Dil Olarak Akademik Türkçe: Sosyal Bilimlerde Akademik ve Teknik Söz Varlığı
	Yöntem	Belirtilmemiş.
	Örneklem / Çalışma Grubu	2005-2016 yılları arasında arkeoloji, felsefe, iletişim, siyasal bilimler, spor bilimleri, ilahiyat, tarih, psikoloji, coğrafya, sanat, sosyoloji, antropoloji, şehir planlaması, turizm, eğitim, ekonomi, dil bilim ve edebiyat alanında yazılmış makaleler
	Yıl	2018
	Amaç	Sosyal bilimlerdeki Türkçe teknik ve akademik söz varlığını belirleyerek akademik Türkçe öğretimi için bir kelime listesi hazırlamak
	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Çalışmanın sonucunda sosyal bilimlerde ortak kullanılan sözcüklerden hareketle bir akademik Türkçe sözcük listesi oluşturulmuştur.
5	Yazar / Yazarlar	Ekin Şen
	Çalışmanın Adı	İktisadi ve İdari Bilimler Türkçesinin İncelenmesi ve Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanımı
	Yöntem	Betimsel
	Örneklem / Çalışma Grubu	İzmir'deki üniversitelerin iktisadi ve idari bilimler, iktisat, işletme...vb. fakültelerinin giriş derslerinde kullanılan kaynak kitaplar
	Yıl	2015
	Amaç	Mesleki dilin genel özelliklerini ortaya koyarak bir mesleki dil olan iktisadi ve idari bilimler Türkçesinin dil özelliklerini betimlemek
6	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Araştırma sonucunda mesleki dilin, genel dilin özel bir alanı olup kendine özgü özelliklerinin bulunduğu ortaya konulmuş. Ayrıca mesleki dilin birçok özelliğinin genel dilin kapsamında yer aldığı ancak kullanımına bağlı olarak genel dilden ayrılabilirdiği sonucuna varılmış.
	Yazar / Yazarlar	Canan Yurdakul Güde
	Çalışmanın Adı	Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Akademik Yazmaya Yönelik Bir İçerik Önerisi
	Yöntem	Nitel Yöntem
	Örneklem / Çalışma Grubu	Türkiye ve yurt dışındaki 112 akademik yazma dersi içeriği
	Yıl	2019
7	Amaç	Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde "akademik yazma" dersi için bir içerik önerisi hazırlamak
	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	İçeriklerin incelenmesinden elde edilen ortak ve farklı yönler doğrultusunda 12 tema tespit edilmiş ve bu doğrultuda üniteler oluşturulmuş.
	Yazar / Yazarlar	Fatma Küçük
	Çalışmanın Adı	Yabancı Dil Olarak Türkçede Akademik Yazma Becerilerinin Değerlendirilmesi
	Yöntem	Karma Araştırma Yöntemi
	Örneklem / Çalışma Grubu	Boğaziçi Üniversitesinde orta ve yüksek düzeyde olan 47 yabancı öğrenci
	Yıl	2017
	Amaç	Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler için yeni geliştirilen yazma sınavının geçerliliğini ispatlamak

	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Araştırmaya göre geliştirilen yazma testinin (grafik yorumu ve düz yazı anlamında) geçerliği büyük oranda sağlanmıştır. Ayrıca iki farklı yazma görevinin hedef kitlenin performansı üzerinde farklı etkileri bulunmaktadır.
8	Yazar / Yazarlar	Mehmet Tok
	Çalışmanın Adı	Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Akademik Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Uygulamalı Bir Çalışma
	Yöntem	Nitel Yöntem / Eylem Araştırması
	Örneklem / Çalışma Grubu	Ankara Üniversitesi TÖMER'de derslerine devam eden C1 düzeyi yabancı öğrenciler
	Yıl	2012
	Amaç	Yabancı uyruklu öğrencilerin akademik yazma becerilerini geliştirmek
	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Araştırmacı, araştırma için geliştirilen etkinlikleri uygulaması sonucunda akademik yazma çalışmalarının bir ihtiyaç olduğu kanısına erişmiştir. Ayrıca hedef kitlenin akademik metin oluşturmada sorun yaşadığını tespit etmiştir.
9	Yazar / Yazarlar	Merve Konyar
	Çalışmanın Adı	Uluslararası Öğrencilerin Akademik Türkçe İhtiyaç Analizi ve Örnek Ders İçeriği
	Yöntem	Karma Desen / Betimsel
	Örneklem / Çalışma Grubu	Türkiye'de 6 farklı üniversitede okuyan 462 uluslararası öğrenci ile 15 öğretim üyesi
	Yıl	2019
	Amaç	Uluslararası öğrencilerin dört temel dil becerisi ve buna bağlı becerilerde ne düzeyde yetkinliğe sahip olduklarını tespit ederek akademik Türkçe ihtiyaçlarını ortaya koymak ve bu ihtiyaca yönelik örnek ders içerikleri hazırlayarak bir öneri sunmak
	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Araştırmaya göre uluslararası öğrenciler, dört temel dil becerisinin tümünde belli oranda güçlük çekmektedir. En çok zorlandıkları beceriler ise okuma ve yazmadır. Hedef kitle, en çok üniversite 1. sınıfta zorlanmaktadır. Ayrıca öğrencilerin okuma - yazma ve dinleme - konuşma becerileri arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmaktadır.
10	Yazar / Yazarlar	Vedat Ekmekçi
	Çalışmanın Adı	Yabancılar Türkçe Öğretiminde Akademik Okuryazarlık Öğretimine Yönelik Bir Eylem Araştırması
	Yöntem	Nitel Yöntem / Eylem Araştırması
	Örneklem / Çalışma Grubu	Erciyes Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi TÖMER'den mezun olmuş C1 düzeyi öğrenciler
	Yıl	2017
	Amaç	Yabancı öğrencilerin akademik dil ihtiyaçlarını belirleyerek onlar için Türkçe akademik okuryazarlık öğrenme alanları ve becerileri oluşturmak
	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Araştırmaya göre öğrencilerin yükseköğretimde yaşadığı sorunlar, daha çok üst düzey dil becerileriyle ilgilidir. Bu beceriler, akademik okuryazarlık becerileriyle de uyum göstermektedir. Ayrıca hedef kitle; öğretim elemanlarını ve bölüm derslerini yeterince anlayamamakta, akademik

		konuşmalar yapamamakta ve akademik yazma çeşitlerini (makale, bildiri, tez vb.) üretmekte ve anlamakta zorluk çekmektedir. Dilde yaşadıkları bu gibi sorunlar, onların motivasyonunun düşmesine yol açmaktadır.
11	Yazar / Yazarlar	Rahhamani Kange
	Çalışmanın Adı	Üniversitede Okuyan Uluslararası Öğrencilerin Akademik Dijital Hazırbulunuşluk Düzeylerinin İncelenmesi
	Yöntem	Nicel Yöntem / Anket
	Örneklem / Çalışma Grubu	Gaziantep Üniversitesinde okuyan uluslararası öğrenciler
	Yıl	2019
	Amaç	Üniversitede okuyan uluslararası öğrencilerin akademik dijital hazırbulunuşluk düzeylerini araştırmak
	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Araştırmaya göre uluslararası üniversite öğrencileri, büyük ölçüde dijital teknolojilerin akademik alanda kullanımına hazırdır.
12	Yazar / Yazarlar	Volkan Kurt
	Çalışmanın Adı	Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Özel Amaçlı Dil Öğretimi: İş Türkçesi
	Yöntem	Nitel Yöntem / Alanyazın Taraması
	Örneklem / Çalışma Grubu	“Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü”, “Çağdaş Türkçenin Sıklık Sözlüğü” ve “A Frequency Dictionary of Turkish”
	Yıl	2019
	Amaç	Dünyadaki diğer uygulamalardan hareketle özel amaçlı Türkçe öğretimi ile iş Türkçesi öğretimine yönelik kuramsal çerçeve çizmek
	En Önemli Sonuç / Sonuçlar	Çalışmada iş Türkçesi için A1 ve A2 düzeyinde söz varlığı oluşturulmuş. İş Türkçesinin temel iletişimsel etkinlik alanları belirlenerek kazanım önerileri sunulmuş.